

VEDLEGG 1

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG
Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk
I/...../asak2902_vedtattplan.doc
190402, aom

STRATEGISK PLAN FOR AVDELING FOR LÆRERUTDANNING OG TEGNSPRÅK I PERIODEN 2002 - 2005

Vedtatt av Avdelingsstyret i møte 090402, sak 29/02

Innledning

Strategisk plan for Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk 2002-2005 er tuftet på en rekke overordnede vedtak, ved siden av de faglige visjonene vi selv fastsetter for virksomheten vår. De viktigste av de overordnede rettesnorene er Kvalitetsreformen, Revidert lov om universiteter og høyskoler, ny lærerutdanning, Strategisk plan HiST 2000-2010 og ny sentral øvingslæreravtale fra 2002.

Særsilt vises det til Strategisk plan for Høgskolen i Sør-Trøndelag 2000-2010 og til høgskolens organisasjonsgjennomgang i 2002. På sin side gir avdelingens Kompetanseutviklingsplan for IKT-området for 2000-2003 en brei gjennomgang av mål og tiltak for dette feltet.

Strategisk plan 2002-2005 inneholder en rekke mål og tiltak, som vil kreve betydelig innsats fra avdelingen. Iverksettingen av planens mange tiltak vil nøye bli vurdert i forhold til summen av arbeids- og studieprosesser ved avdelingen, slik at disse prosessene ikke fragmenteres og arbeidsmiljøet forringes.

1 Virksomhetsidé og visjon

Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk er underlagt høgskolens virksomhetsidé og visjon, slik denne kommer til uttrykk i Strategisk plan 2000-2010. Virksomhetsidéen og visjonen passer godt inn i avdelingens aktiviteter, mål og tiltak:

"Virksomheten ved Høgskolen i Sør-Trøndelag skal være forankret i humanistiske idealer med fokus på menneskeverd, likeverd og medvirkning.

Høgskolen skal i perioden 2000-2010 utdanne kandidater på grunnutdanningsnivå innen sentrale profesjonsområder, og på mastergradsnivå innen utvalgte fagfelt. Høgskolen skal drive etter- og videreutdanning, forsknings- og utviklingsarbeid og formidling på områder som etterspørres og der høgskolen har kompetanse.

Ut fra denne virksomhetsideen og på bakgrunn av globale og nasjonale utviklingstrekk, er visjonen for Høgskolen i Sør-Trøndelag tuftet på tre grunnpilarer:

- Høgskolen skal utdanne framtidige yrkesutøvere med praktisk kyndighet, vitenskapelig tenkemåte, robuste kunnskaper og sosiale ferdigheter, slik at kandidatene er etterspurt på arbeidsmarkedet og har kompetanse til å videreutvikle de yrker og bransjer de går inn i.

- Høgskolen skal ha et solid, utadrettet faglig miljø, som er i god samhandling med private og offentlige samarbeidspartnere.
- Høgskolen skal ha en sterk posisjon i utdanningsmarkedet gjennom målrettet satsing på kvalitet og nyskaping i studier og læringsformer, gjennom relevant forsknings- og utviklingsarbeid, og gjennom alliansebygging med andre læresteder.”

2 Satsingsområder

Avdelingens satsingsområder i perioden 2002-2005 er:

- Utviklingsorientert og framtidsrettet profesjonsutdanning av lærere og døvetolker.
- Videre utvikling av studietilbud innen tegnspråk- og tolkefag.
- Den inkluderende skolen, barn og unges oppvekstmiljø, og det flerkulturelle fagfeltet.
- Skoleledelse.
- Fagdidaktikk i grunnskolen med hovedfokus på norsk og matematikk.
- Et lærings- og studiemiljø som vektlegger studentenes involvering og medansvar.
- Eksternfinansiert virksomhet med fokus på offentlig sektor.
- FoU-virksomhet, primært med fokus på avdelingens satsingsområder.

3 Hovedmål

Avdelingens hovedmål i perioden 2002-2005 er:

- Tilby et studie- og arbeidsmiljø som gjør avdelingen attraktiv for og etterspurt av studiesøkere, studenter, tilsatte og framtidige arbeidsgivere.
- Tilby studentene en utdanning som reflekterer tradisjonsbærende verdier og det nyeste innen forskning, utvikling og teknologisk baserte læringsformer.
- Utvikle mastergradsstudier innen flere av våre satsingsområder, enten alene eller i samarbeid med andre institusjoner, med finansiering gjennom økte måltall.
- Utvikle tolkeutdanningen til en 3-årig bachelorgrad, og opprettholde og utvikle et bredt fagtilbud innenfor lærerutdanning, bl.a. gjennom samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner.
- Øke FoU-aktiviteten innen tegnspråk- og tolkefag, fagdidaktikk og andre mastergradssatsinger.
- Utvikle praksisarenaen som studiefelt, bl a gjennom institusjonsforpliktende avtaler med partnerskapsskoler, hjelpemiddelsentraler og knutepunktsskoler for døve.
- Videreutvikle vårt internasjonale engasjement faglig og gjennom nettverksbygging
- Utvikle et studie- og arbeidsmiljø med tilhørighet, varme, personlig involvering og engasjement i studier, arbeid og fritid.

4 Lærings- og studiemiljø

Mål

- Videreutvikle nye lærings- og vurderingsformer, som i større grad aktiviserer studentene i deres egen studieprosess.
- Videreutvikle biblioteket, IKT- og multimedietjeneste slik at disse gir både tilgang på en samlet systematisert kunnskap og også representerer en spore og inspirasjon til all faglig virksomhet.
- Bygge ut våre administrative støttefunksjoner og informasjonstjenester til et godt og funksjonsdyktig nivå.

Tiltak

- Prioritere Studiekvalitetsutvalgets arbeid med videreutvikling av studievurdering og lærings- og studiemiljøet.
- Utvikle nye vurderingsformer, en god praksis for studiedeltaking og en enhetlig bruk av karaktersystem i alle fag og studieenheter.
- Støtte og videreutvikle funksjonen til fagutvalg, trinnledelse og andre faglige lederfunksjoner, som sentralt element i arbeidet med lærings- og studiemiljøet.
- Ivareta utviklingsprosjekter med nye læringsformer gjennom tildeling av FoU-ressurser til prosjekter der studentene kan involveres.
- Fulldigitalisere tegnspråklabben i løpet av få år.
- Utvikle de studieadministrative tjenestene gjennom utstrakt bruk av IKT og systematisk personalopplæring, herunder vevbaserte systemer for dokumentasjon av studentenes rettigheter og plikter (studiekontrakter og kvalitetssikringssystem).
- Utvikle praksisarenaen i lærerutdanning og tolkestudiet.
- Utvikle nettstøttede læringsformer og studietilbud.
- Gi biblioteket/læringsssenteret gi mulighet til å utvikle seg i takt med nyvinning innen sin sektor for derigjennom å bidra aktivt til avdelingens faglige virksomhet, og aktivt søke å integrere virksomheten i studentenes læringsmiljø.
- Gjennomføre en restrukturering av studieåret i oversiktlige bolker, med tanke på studiekvalitet, muligheter for FoU-arbeid og enkel og god utnyttelse av avdelingens samlede ressurser og arealer.

5 Studentenes rolle i utdanningen

Mål

- Utvikle et krevende og stimulerende studiemiljø bygget på forpliktende involvering fra studentens side, slik at vi utdanner faglig sterke og selvstendige kandidater med medansvar for den videre utviklingen av sine profesjoner.
- Bruke studentenes kreativitet og engasjement som ressurs i arbeidet med å utvikle det totale læringsmiljøet.
- Skape en god likevekt mellom studentens og lærestedets gjensidige rettigheter og plikter.

Tiltak

- Aktivisere studentene i faglig formidling, studentrekruttering og fadderordninger.
- Sette i verk rekrutteringstiltak for å utjevne den kjønnsmessige ubalansen i avdelingens utdanninger.
- Videreutvikle rutiner for studentens medbestemmelse og involvering.
- Stimulere til helhetlig tenkning i utdanningene, bl a gjennom fagdager og temaarbeid.
- Følge nøye opp Serviceerklæringens tiltak om samarbeid, demokrati og medvirkning.

6 Studietilbud

Mål

- Videreutvikle våre studietilbud slik at vår institusjon har en sentral posisjon innen norsk lærerutdanning.
- Videreutvikle våre tegnspråk- og tolkefaglige studietilbud i nært samvirke med aktuelle samarbeidspartnere, og gjennom en aktiv rekrutteringspolitikk.

Tiltak

- Fase ut gammel lærerutdanning og samtidig fase inn ny lærerutdanning med virkning fra 2003.
- Videreutvikle satsingen på realfagsprofilering innen ny lærerutdanning.

- Utrede mulighetene for nye profileringer innen lærerutdanning, herunder PPU for tospråklige lærere og faglærerutdanning innen enkelte fagområder.
- Utvikle attraktive valgfagtilbud i lærerutdanningen.
- Utvikle masterstudier innen spesialpedagogikk, skoleledelse, grunnleggende fagdidaktikk i norsk og matematikk, og – på lengre sikt – mastergrad i tolkeutdanning.
- Utvikle 3-årig bachelorstudium innen tolkeutdanning med opptak fra og med høsten 2003.
- Videreutvikle lærerutdanning for studenter med tegnspråk som førstespråk.
- Sikre videreutdanningstilbud innen satsingsområdene og andre etterspurte fag og fagområder.
- Tilby videreutdanningstilbud for førskolelærere i forhold til arbeid i skolen, gjerne i samarbeid med andre institusjoner.
- Videreutvikle etter- og videreutdanningstilbudet innen veiledning for øvingslærere og praksisveiledere for tolkestudentene.

7 Forsknings- og utviklingsarbeid

Mål

- Øke FoU-virksomheten mht. kvalitet og kvantitet ved at flest mulig faglig tilsatte utvikler FoU-kompetanse og en god FoU-produksjon.
- Øke andelen førstestillinger gjennom tilsetting og kompetanseheving.
- Arbeide for økt eksternfinansiering innen FoU-området, synliggjøre FoU-virksomheten i regionen.
- Utvikle ulike former for dokumentasjon og spredning av FoU-arbeider.

Tiltak

- Gjennomføre en tildeling av FoU-ressurser som
 - ivaretar behovet for en generell kompetanseheving blant alle faglig tilsatte
 - støtter prosjekter av høy nasjonal/internasjonal kvalitet
 - bidrar til å øke antall førstestillinger
 - bidrar til å utvikle studiekvaliteten
 - bidrar til å øke tildelingen av eksterne FoU-midler gjennom bidragfinansiering.
- Prioritere FoU-programmer som støtter tilsattes faglige utvikling og som inkluderer viktige nasjonale programmer og overordnede FoU-føringer med relevans for avdelingens faglige nedslagsfelt.
- Arbeide for at oppdragsvirksomheten får et sterkere innslag av forsknings- og utviklingsarbeid.
- Bidra til å utvikle en FoU-kultur gjennom faglige fora, presentasjoner av alle som tildeles FoU-ressurser, stimulans til søknadsskriving, og gjennom en stadig bedring av støttestrukturer innen FoU-ledelse og bibliotek.
- Videreutvikle arbeidet med dokumentasjon, produksjon og spredning av FoU-prosjekter, bl.a. gjennom avdelingens egne skriftserier og ved å ta i bruk elektronisk publisering.

8 Internasjonalisering

Mål

- Forankre det internasjonale arbeidet i avdelingens besluttende organer, og samarbeide med studentorganisasjonenes internasjonale kontaktnett.
- Øke student- og tilsatteutvekslingen internasjonalt.

Tiltak

- Delta i Nordplus-samarbeidet og i prosjekter og studentutveksling i tilknytning til EU-programmene Socrates og Leonardo.
- Videreutvikle vårt samarbeid med lærerutdanningen i Eritrea.
- Utvikle hele fagtilbud på engelsk, og utarbeide moduler på engelsk innen flere fag- og studieenheter.
- Utvikle engelskspråklige nettsider for flere fag/fagområder.
- Sette av årlig interne budsjettmidler til internasjonalisering, og etablere en administrativ ressurs til området.
- Evaluere årlig utenlandsoppholdene med tanke på utskiftning av samarbeidspartnere.

9 Utadrettet virksomhet og kompetanseoppbygging

Mål

- Videreutvikle avdelingen som en ressurs for høgskolen når det gjelder høgskolepedagogikk
- Være pådriver i utvikling av prosjekter med andre fagmiljøer ved høgskolen og med andre institusjoner.
- Øke vår fagkompetanse gjennom utvikling av nye undervisningstiltak sammen med eksterne samarbeidspartnere.
- Utvikle enkelte prosjekter inn mot videregående skole.

Tiltak

- Utvikle et robust fagmiljø for høgskolepedagogikk.
- Bidra aktivt til å bygge opp et etter- og videreutdanningsmiljø på tvers av avdelinger ved høgskolen.
- Utvikle samarbeidsrelasjoner med fagmiljøer ved andre læresteder.
- Være synlig utad.

10 Organisasjonen

Mål

- Utvikle en organisering av virksomheten som kan møte nye tverrfaglige utfordringer, som balanserer grunn- og eksternfinansierte aktiviteter på konstruktivt vis, og som tar konsekvensen av avdelingens mangfoldige virksomhet.
- Utvikle en ledelse med legitimitet og handlekraft.
- Utvikle robuste fagmiljøer gjennom relasjonsbygging med andre læresteder og avdelinger i høgskolen.

Tiltak

- Gjennomføre en tilsettingspolitikk som utvikler en faglig portefølje med en allsidig kompetanse, prosjektlederkompetanse m.v., og som utnytter mulighetene for midlertidige engasjementer på avgrensede prosjekter.
- Utarbeide en personalplan tidlig i planperioden som bl a legger til rette for god seniorpolitikk og eksternfinansierte virksomhet.
- Vurdere organisatoriske løsninger på faglig ledelse under avdelingsnivå i sammenheng med høgskolens organisasjonsgjennomgang.
- Arbeide for en opprydning av kryssende interessepunkter mellom seksjonsinndeling og helhet i lærerutdanningen.
- Følge opp og delta aktivt i arbeidet med organisasjonsgjennomgang som vil foregå i høgskolen tidlig i planperioden.

11 Informasjon

Mål

- Utvikle en funksjonell informasjonsvirksomhet innrettet mot studiesøkere, studenter, egne tilsatte, eksterne samarbeidspartnere og arbeidsgivere for ferdige kandidater.
- Ha høy kvalitet på avdelingens informasjon, herunder vevsider rettet mot studenter, samarbeidspartnere og oppdragmarkedet.
- Dreie informasjonsvirksomheten i stadig større grad over mot nettbaserte løsninger.
- Utvikle et funksjonelt intranett for studenter og tilsatte.
- Tilrettelegge studieadministrativ informasjon slik at denne i minst mulig grad skiller mellom nær- og fjernstudenter, og der alle aktuelle data registreres kun én gang, og helst av brukerne selv via nettet.

Tiltak

- Sørge for at mest mulig av avdelingens drift er basert på utstrakt bruk av IKT i alle ledd, og samordne avdelingens vevsider med høgskolens design.
- Sette av tilstrekkelig ressurser til bruker/driftsstøtte og kompetanseoppbygging innen redigering og drift av nett.
- Delta aktivt på utdanningsmesser med studenter og tilsatte, og bruke ulike massemedier i markedsføringsøyemed.
- Delta aktivt i høgskolens sentrale komiteer for informasjonsarbeid og studieinformasjon.

12 Økonomi og administrasjon

Mål

- Arbeide for økte bevilgninger og bedre rammevilkår for avdelingen.
- Videreutvikle administrative rutiner som holder et høgt nivå nasjonalt.
- Videreutvikle en administrasjon som er integrert del av virksomheten og som dimensjoneres ut fra de oppgaver som er nødvendig ut fra støttebehovet i den faglige virksomheten

Tiltak

- Bidra til høgskolens arbeid for å få øket grunnbevilgningen fra Utdannings- og forskningsdepartementet.
- Arbeide for at gode resultater av kompetanseoppbygging medfører økte bevilgninger fra høgskolen sentralt.
- Treffe vedtak som reduserer avdelingens bundne budsjettmidler markert.
- Forbedre arbeidet med budsjettering av faglige prosjekter som tar høyde for reelle utgifter.
- Sikre god kontinuitet i avdelingsadministrasjonen gjennom retningsgivende rutinebeskrivelser, bevisst internkommunikasjon, vektlegging av kompetanseheving og gode møtesteder.
- Definere et forpliktende administrativt servicenivå overfor studenter og tilsatte i forhold til budsjettsituasjonen.

Fra plan til handling

Denne strategiske planen skal konkretiseres av årlige planer/handlingsplaner for definerte områder. Strategisk plan vil bli vurdert hvert år gjennom årsrapporter, og eventuelt revidert.

VEDLEGG 3

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG
 Avdeling for lærer- og tolkeutdanning
 151004
 aomdal

St.meld 30 (2003-2004) Kultur for læring – utfordringer for lærerutdanningen

Det vises til Ola Moes bidrag "Utfordringer i lærerutdanningen". Moes bidrag går tett inn på St. meld 30 Kultur for læring. La oss likevel dra med oss stortingsmeldingens særskilte kritikk av til allmennlærerutdanningen (sitater i kursiv, her fra kap. 9), med gjennomgående stikkord som:

- Relevans og yrkesretting; utdanningen vår er ikke nok på a conto med endringene i skolen
- Nærmere samarbeid med skolen
- FoU kobles til praksisfeltet
- Tilpasset opplæring er et emne for alle fag i allmennlærerutdanningen

Med henvisning til Norgesnettrådets evaluering av lærerutdanningene (2002), heter det i meldingen:

- ... det er et noe uklart eller uavklart forhold mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksis i allmennlærerutdanningen.
- ... profesjonsrettingen i studiet ikke ivaretas godt nok, og at det ikke er tilstrekkelig sammenheng mellom teori og praksis.
- ... lærerutdanningen står overfor utfordringer knyttet til omfang, relevans og strategisk innretning på forsknings- og utviklingsarbeidet.

Meldingen påpeker, i forhold til allmennlærerutdanningen:

- ... For å kunne forberede studentene på læreryrket, må lærerutdanningen ha inngående kjennskap til de utfordringene skolen har.
- Nasjonal og internasjonal utdanningsforskning må i større grad bli en del av kunnskapsgrunnlaget for lærerutdanningen.
- Resultatene fra større nasjonale evalueringer, som evalueringene av Reform 97 og Differensieringsprosjektet, må også reflekteres i lærerutdanningens innhold.
- Det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet vil gi omfattende informasjon og kunnskap om læringsmiljøet i skolen og elevenes utbytte av opplæringen. Dette er informasjon som vil være svært relevant og ha betydning også for lærerutdanningen.
- Lærerutdanningen er også en viktig deltaker i skoleutvikling. Nærhet mellom lærerutdanningsinstitusjonene og skoleeier/skoler er viktig for begge parter. For lærerutdanningsinstitusjonene gir det verdifull kunnskap om de konkrete faglige og pedagogiske utfordringene lærere møter i skolehverdagen.
- Departementet vil bidra til en sterkere og mer målrettet satsing på praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid i lærerutdanningen. For å øke forskningens relevans er det viktig at lærerutdanningsinstitusjonene avdekker forskningsbehov i dialog med skoleeier.

Tilpasset opplæring

I det sentrale kapittel 8 om Likeverdig og inkluderende opplæring gis følgende omtale om allmennlærerutdanningen:

- På oppdrag fra Utdannings- og forskningsdepartementet gjennomførte Norgesnettrådet en evaluering av tre ulike lærerutdanningsprogrammer etter gammel ordning. Resultatene fra evalueringen ble lagt frem i 2002. Evalueringen viste at tilpasset opplæring i fagene ofte forveksles med spesialundervisning og anses som pedagogikkfagets ansvar. Blant

annet på denne bakgrunn har det vært reist spørsmål om nyutdannede lærere har tilstrekkelig kunnskap om tilpasset opplæring. Rammeplanene for lærerutdanningene understreker klart at tilpasset opplæring skal være en del av alle fag i lærerutdanningen. Studentene rapporterer i evalueringen at de lærer lite om tilpasset opplæring og skolebasert vurdering. Det vil bli satt i gang en evaluering av den nye allmennlærerutdanningen der blant annet studentenes kunnskap om tilpasset opplæring og det tilhørende regelverket bli fulgt opp.

- Statped har, gjennom avtaler som er inngått med ulike universiteter og høyskoler, gått inn som en samarbeidspartner i utdanningen av lærere og spesialpedagoger. Dette har særlig skjedd innenfor noen av de spesialpedagogiske fagfeltene, for eksempel synspedagogikk og audiopedagogikk. Departementet understreker betydningen av at dette samarbeidet utvikles videre, med sikte på en god gjensidig forankring mellom praksisfeltet og teoriutviklingen.

Arbeidet med tilpasset opplæring i skolen får til dels betydelig kritikk:

Etter departementets vurdering skyldes mangelen på tilpasset opplæring og de store variasjonene i bruk av spesialundervisning i hovedsak:

- for liten innsikt i resultatene av opplæringen
- at enkelte skoleledere i for liten grad utnytter den samlede kompetansen på skolen til å organisere opplæringen ut fra elevenes behov
- for lav kompetanse blant en del skoleeiere, skoleledere og lærere om lærevansker og metoder som er utviklet for opplæring av elever med ulike lærevansker
- lite kunnskap om forebygging og håndtering av atferdsvansker
- for liten bruk av systemrettede tiltak
- for lite kompetanseutvikling på dette området i mange kommuner
- for liten kunnskap om hvordan tilpasset opplæring bør gjennomføres
- manglende kunnskap om regelverket og handlingsrommet innenfor regelverket
- modeller for tildeling av ressurser til skolene.

Prioriterte områder for kompetanseutviklingen

Departementet gir følgende prioriteter når det gjelder kompetanseutvikling i grunnopplæringen (kap. 9):

- Departementet vil på denne bakgrunn prioritere kompetanseutvikling innenfor følgende områder:
- innføring av nye læreplaner
 - 2. fremmedspråk
 - fysisk aktivitet
 - bruk av nasjonalt kvalitetsvurderingssystem
 - etterutdanning av lærere, instruktører og prøvenemndsmedlemmer
 - bedre tilpasset opplæring

Spesielt peker meldingen på skoleeiers og skoleleders rolle i kompetanseutviklingen:

Skoleeierne vil, sammen med skolelederne, ha ansvaret for at reformens intensjoner blir fulgt opp og videreformidlet til personalet i skoler og lærebedrifter. De har også en nøkkelrolle i utviklingen av en bedre kultur for læring og god kvalitet i grunnopplæringen. En spesiell satsing på skoleeiere og skoleledere vil derfor være et sentralt virkemiddel i gjennomføringen av reformen. Departementet ønsker et samarbeid med skoleeierne om dette tiltaket. Programmet må omfatte både formidling av reformens innhold og intensjoner og et differensiert tilbud om kompetanseutvikling innenfor skoleledelse. Kompetanseutviklingen vil spenne fra informasjonsformidling, etterutdanning, utviklingsarbeid, utvikling av materiell og veiledning. Målet er at alle rektorer skal få et tilbud om slik lederopplæring.

Lærerutdanningen blir klart utfordret når det gjelder formen på kompetanseutviklingen i skolen. I de viktige avsnittene 3.4.1 (Hva hemmer kultur for læring?) og 3.4.2 (Hva fremmer kultur for læring?) heter det:

Lærere i videregående opplæring og skoleledere ligger omtrent på linje med andre høyutdanningsgrupper. Kompetanseutvikling synes å gi best resultater når kurs og seminarer følges opp internt i organisasjonen og ikke kun gjennomføres som tiltak for å heve den enkelte lærers kompetanse. ...

Evalueringen av «Satsing på kvalitetsutvikling 2000–2003» viser at mange skoler, særlig barneskoler, har utviklet en samarbeidsbasert arbeidsform. Skoler med en samarbeidsbasert arbeidsform og en systematisk evaluering av egen praksis gir i større grad enn andre skoler elevene tilpasset opplæring. Evalueringen viser at både lærere, rektorer og kommuner mener at skolens tilbud blir bedre når kompetanseutviklingen er basert på dialog mellom lærerne, mellom

lærere og ledelse og mellom skolen og kommunen. Dette tilsier at organiseringen av arbeidet på skolen har stor betydning for kompetanseutviklingen som skjer på den enkelte skole.

Det meldingen her signaliserer, er at den tradisjonelle etter- og videreutdanningen av lærere er ut. Inn er derimot et nært samrøre skolen og lærerutdannere, der skolen sjøl er læringsarena. Dette vil igjen stille betydelige krav til at vi som lærerutdannere er på a conto med det som faktisk skjer i skolestua – til enhver tid.

Departementets framlegg i kapittel 9, som Stortinget for øvrig sluttet seg til:

- *Departementet vil prioritere praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid i lærerutdanningen. Departementet vil styrke kvaliteten på praksisopplæringen i lærerutdanningen.*
- *Departementet vil innføre spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanningen og sende forslag som drøfter ulike modeller på høring.*
- *Departementet vil gjennomføre en følgeevaluering av allmennlærerutdanningen.*
- *Kravene til innholdet i pedagogisk videreutdanning for førskolelærere som skal under vise på 1. – 4. årstrinn, vil bli skjerpet.*
- *Utdanningsdirektoratet skal samarbeide med lærerutdanningsinstitusjonene og gjennom ulike tiltak bidra til å styrke lærerutdannernes kunnskap om og samarbeid med skole og skoleeier.*
- *Departementet vil vurdere hvordan ordningen med veiledning av nyutdannede lærere kan videreføres slik at flest mulig nyutdannede lærere får nødvendig oppfølging og veiledning.*
- *Staten vil investere i et betydelig kompetanseløft for å realisere de sentrale målsettingene som varsles i denne meldingen.*
- *Staten skal bidra til finansiering av videreutdanning der reformen stiller nye og/eller økte krav til kompetanse eller der nasjonale undersøkelser viser at det er mangel på lærere med relevant utdanning.*
- *Staten skal bidra til finansiering av kompetanseutvikling for skoleledere, lærere, instruktører, rådgivere og annet personale med tilknytning til grunnopplæringen.*
- *Det vil i samarbeid med Kommunenes Sentralforbund bli utarbeidet et eget program for kompetanseutvikling for skoleeiere og skoleledere som ledd i innføringen av reformen.*
- *Departementet vil legge til rette for at de videreutdanningstilbudene som er etablert for skoleledere, videreføres.*
- *Departementet vil ta initiativ til nødvendige regelendringer som åpner for at kommunene kan tilsette skoleledere i åremålstillinger dersom dette anses som hensiktsmessig.*

VEDLEGG 4

Odd Morten Mjøen, programansvarlig:

Utfordringer, veivalg, mål og strategier

Tolkeutdanningene

BA i tegnspråk og tolking er etablert. Vi må arbeide for å utvikle studiet til en sammenhengende utdanning og ikke en årsenhet i tegnspråk og en to-årig utdanning i tolking slik det kan se ut som i dag. Det vil være nødvendig at UFD reviderer eller avvikler eksisterende rammeplan for at vi skal kunne utvikle bachelorutdanningen i den retning framtidens tolkeutdanning bør se ut.

Tolking i offentlig tjenesteyting er et studietilbud vi arrangerer på oppdrag fra UDI. Vi arbeider med sikte på å få etablert et permanent studietilbud på dette området. Dette vil styrke vår posisjon nasjonalt innen utdanning av tolker.

Det langsiktige målet for tolkeutdanningen er å utvikle en mastergrad. En realisering av dette ligger flere år fram i tid. Det vil kreve at vi, som handlingsplanen for 2004 sier, fastsetter en egen handlingsplan for å øke FoU-virksomheten innen tegnspråk og tolkefag. En utvikling av en mastergrad på dette området vil kreve en systematisk oppbygning av de tilsattes kompetanse, samt en bevisst rekrutteringspolitikk.

I påvente av en mastergrad bør det utvikles et videreutdanningstilbud innen tolking. Det er stort behov for en videreutdanning. I et lengre perspektiv kan vi legge opp til at denne videreutdanningen inngår i en master.

Tegnspråkutdanningen

Årsenheten i tegnspråk har vært og er en av høgskolens mest populære utdanninger. Med utvidelsen av tolkeutdanninga til BA har den spist opp mange av studieplassene på årsenheten. Dette studieåret har vi i realiteten ca 15 studieplasser på denne utdanninga.

Dette studieåret arrangerer vi for andre gang en eksternfinansiert deltidsutdanning i tegnspråk. Dette er et studietilbud som bør gå kontinuerlig. Det ligger et potensial i å utvikle den nettbaserte delen av studiet. Ved å ta i bruk det siste innen digital teknologi, kan det la seg gjøre å legge mer av tegnspråkundervisningen over nettet. Dette er en utvikling som vil kreve ressurser i en etableringsfase. Digitale løsninger må testes ut, digitalisering av eksisterende undervisningsmaterieell, samt utvikling av nytt materieell vil være nødvendig.

Det finnes ingen tegnspråkutdanning i Norge ut over 60 stp. Det er stort behov for å utvikle et studietilbud i tegnspråk som bygger på årsenheten vi har. Høgskolen bør sette i gang utviklingen av et slikt tilbud straks.

Utdanningstilbud for døve studenter

Vi har mange års erfaring i utdanning av døve allmennlærerstudenter. Vi har et unikt tilbud. Dessverre har vi denne høsten for få søkere til å sette i gang studiet. Vi kjenner ikke årsaken til denne nedgangen i søkere. HIST skal utarbeide en strategi for utdanning av døve studenter og en del av denne strategien bør være å utvikle et videreutdanningstilbud for døve allmennlærere og førskolelærere. Det betyr at tilskuddet HIST/ALT mottar for tiltak rettet mot denne studentgruppen kan kanaliseres inn i denne type tilbud. På lengre sikt bør det utvikles såkalte "deaf studies" med sikte på å bli et nasjonalt tyngdepunkt i kunnskap om døves språk, historie og kultur.

VEDLEGG 5

HIST/ALT 121004

Odd Morten Mjøen, programansvarlig (tegnspråk/tolkeutdanning):

Strategi for utvikling av studietilbud for døve

På bakgrunn av meget lav søknad til allmennlærerutdanning for døve høsten 2004 vedtok avdelingsstyret i sak 16/04 at det skal foretas en vurdering av hvordan Allmennlærerutdanningen for døve skal drives i framtiden, samt se på om andre tilbud ved høgsolen kan bli et attraktivt tilbud for døve i framtiden. I arbeidet med langsiktig personalplan og studieprogram skal det utarbeides en strategi for avdelingens tilbud til døve studenter.

Historikk

Høgsolen i Sør-Trøndelag har gjennom en årrekke tilbudt utdanning til døve studenter. Studietilbudet kom i stand gjennom en utvikling som har skjedd på mange områder. Hvis vi ser utviklingen i et samfunnsperspektiv, ser en at utviklingen av studietilbudet på 90-tallet kom i en tid da antallet personer som tok høyere utdanning var økende. Samtidig ble tegnspråkets status i Norge høynet og døve ble en mer synlig gruppe som fikk styrket sine rettigheter. Gjennom L97 ble tegnspråkets stillingsom fag og språk styrket i døveskolene og en så behovet for å ha lærere som snakket barnas førstespråk.

Antallet døve personer som ønsket en høyere utdanning var stort, antallet søkere til høyere utdanning hadde akkumulert over mange år. Mange manglet de formelle kvalifikasjonene for å komme inn på høgsolen og HIST satte derfor i verk et kvalifiseringsprogram som ble kalt innføringsklassen. Her fikk døve mulighet til å få studiekompetanse gjennom et opplegg tilpasset for døve. Innføringsklassen var et engangs kvalifiseringstiltak som startet høsten 1994 og var i hovedsak ferdig til jul i 1995 (3 semester). I alt 24 voksne døve som tok et eller flere fag: matematikk, norsk, tegnspråk, samfunnsfag og noen få tok også naturfag (våren 1996). Noen av disse ble tatt opp på lærerutdanningen høsten 1996.

Da vi starta opp med lærerutdanning for døve høsten 1994, var det to døve lærerstudenter som allerede gikk her med tolk, den ene tok permisjon et år og gikk etter hvert inn i kullet som ble tatt opp høsten 1994. Den andre slutta på lærerutdanninga og begynte med økonomiske og administrative fag på avdeling for økonomiske og administrative fag. Før den tid har det vært en og annen døv student på lærerutdanninga. Først gjennom de ordinære studiene ved hjelp av tolk, senere ved mer tilpassede opplegg med tilpasset rammeplan og egen fagplan. Allmennlærerutdanningen for døve ved HIST er unik i Norge. Det har vært egne lærerutdanninger for døve i Stockholm og i Jyväskylä, men ikke like lenge og systematisk som hos oss.

Studietilbudene som ble tilpasset for døve gikk i to retninger. I tillegg til allmennlærerutdanningen ble det utviklet et tegnspråkinstruktørstudium som rettet seg mot døve som ønsket å arbeide som tegnspråklærere. Dette var en 10 vekttalls utdanning i tegnspråkpedagogikk som ble arrangert våren 1996. I ettertid har Ål folkehøyskole for døve drevet et studietilbud for døve i tegnspråkdidaktikk der HIST har utviklet studieplanen og står ansvarlig for eksamen. Ål

folkehøgskole har også gitt tilbud om kurs for døve som ønsker å ta vår årsenhet i tegnspråk som privatister.

Siden vi startet den tilrettelagte allmennlærerutdanninga høsten 1994 har vi uteksaminert fire kull. (Det femte kullet er inne i øyeblikket. Opptak 1994, 1996, 1998, 2000, 2002) Hvis vi skal se på hvor mange som er uteksaminert er tallet et sted mellom 20 og 50 alt etter om en teller hele lærerutdanningen eller også enkeltfag. (Eksempelvis var det 22 studenter som tok 5 vekttall drama og rytmikk første gang det ble tilbudt, og 17 studenter som tok påbyggingen 5 vekttall drama og rytmikk). Et annet moment er om en også skal telle med studenter fra Dronning Maud Minnes Høgskole som har tatt to (tegnspråk og norsk for døve) eller flere fag hos oss. Altså er tallet et sted mellom 20 (hele lærerutdanningen) og nærmere 50 hvis en teller med enkeltfag, DMMH studenter og videreutdanningsstudenter.

Døve i studiemiljøer i Trondheim

Hvis vi ser på hele høgskolen i Sør-Trøndelag har det vært døve studenter ved en rekke studier. For alle studier (unntatt allmennlærerutdanning for døve) har de døve studentene fulgt en vanlig klasse med hjelp av tolk. I noen tilfeller har det vært gitt ”støtteundervisning” i tillegg til vanlig undervisning.

Følgende utdanninger ved HIST har hatt en eller flere døve studenter i løpet av de siste 10 årene:

Avdeling	Utdanning	Ca studieår
ALT	Allmennlærerutdanninga	1992 – 2004
AHS	Sosionomutdanninga	1995 – 1998
	Barnevernspedagogutdanninga	1996 – 1999
	Vernepleierutdanninga	1996 – 1999
TØH	Økonomiske og administrative fag	1996 - 2004

I tillegg har det vært studenter ved førskolelærerutdanninga ved Dronning Mauds Minne høgskole.

NTNU

- Studieåret 2004/2005 7 studenter
- Studieåret 2003/2004 4 studenter
- Studieåret 2002/2003 1-2 studenter

Dette studieåret (2004/05) er det studenter ved disse avdelingene:

Avdeling	Utdanning	Antall studenter
ALT	Allmennlærerutdanninga	9
	Videreutdanning/hovedfag	2
AHS	Fysioterapi	1
AMMT	Bioingeniørutdanninga	1
TØH	Økonomiske og administrative fag	1 (noen fag)

Jeg har ikke klart å fremskaffe antall studenter som har gjennomført studier ved HIST tidligere. Det vi kan se er at antallet studenter ved NTNU har steget de siste 3-5 årene. Studentene som har søkt seg inn ved HIST dette studieåret søker på studier der det ikke har vært døve før. Hva dette skyldes er usikkert, men det virker som om døve i større grad velger utdanning etter interesse, og i mindre grad ut i fra hvor det finnes et tegnspråklig studentmiljø, slik tilfellet var tidligere.

For å gi døve studenter et godt studietilbud vil det likevel være en stor fordel om det er flere studenter som går på samme utdanning slik at det er et språklig fellesskap. Spesielt med tanke på stadig mer fokus på studentaktive læringsformer og gruppearbeid. Det vil også være en styrke om det utvikles tilrettelagte studier for døve. En mulig strategi for å styrke tilbudet HIST har for denne studentgruppen er at det gjøres en innsats for å utvikle studietilbud ved andre avdelinger der det utdannes profesjoner vi vet det er behov for. Dette kan for eksempel være innen barnevernpedagog- og sosionomutdanningen eller helsefaglige utdanninger som sykepleierutdanning.

Fram til i dag har det vært gjort lite for å utveksle erfaringer og kompetanse mellom avdelingene ved HIST. Det har vært samarbeid mellom HIST/ALT og DMMH i forhold til felles undervisning i fagene tegnspråk for døve og norsk for døve, samt at det har vært noen studenter fra DMMH som har tatt drama/rytmikk. Det bør utvikles et system for utveksling av kunnskap og kompetanse om utdanning av døve studenter mellom avdelingene.

Årsaksanalyse

Det er ikke foretatt en årsaksanalyse av hvorfor søkingen til ALU for døve var så liten. Mulige årsaker kan være innstramming av stillinger på kompetansesentrene, større selvtillit i døvgruppen generelt og bedre tilgang på tolker. En annen årsak kan være en naturlig svingning i søkertallet. Vi tilbyr studier til tegnspråklige døve og det er ikke store studentkull på landsbasis. HIST/ALT med sine 15-20 studenter årlig har utgjort det største studiestedet for døve i landet.. Vi har ikke drevet aktiv markedsføring av studiet blant døve, slik at dette kan være et konkret tiltak for å rekruttere studenter til neste studieår.

En mulig årsak til den lave søknaden kan være at arbeidsmarkedet for døve lærere er mettet. Vi vet at det ved de statlig spesialpedagogiske kompetansesentrene og grunnskolene for døve har vært innskrenkninger. Elevtallet på døveskolene har vært synkende de senere årene og en ny integreringsbølge har pågått. Hvis eventuelle studenter tror at de utdanner seg til arbeidsledighet, vil de ikke søke den type utdanningen. På den annen side, kan se ut som om alderen på mange tilsatte ved kompetansesentrene er forholdsvis høy og at det trengs unge folk med tospråklig erfaring. Videre kan det tenkes at det om noen år kommer til å være behov for nye lærerkrefter på disse stedene.

Aktuelle satsingsområder/tiltak

Ut i fra at vi ikke vet sikkert hva årsaken til det lave søkertallet på ALU for døve, vil et naturlig tiltak i første omgang være å markedsføre studiet mer før neste studieår. Dette kan rekruttere flere søkere. Samtidig bør en gå sammen med de andre studiestedene (HIST/DMMH/NTNU) og markedsføre Trondheim som godt studiemiljø for døve generelt, med gode konkrete støtte- og veiledningsordninger uansett studiested.

HIST/Alt bør sette av ressurser til en undersøkelse av arbeidsmarkedet for døve med høyere utdanning. Det bør også i denne sammenheng gjøres en undersøkelse blant studenter som er uteksaminert, om hvilke stillinger de har og hvor de arbeider.

Likevel skal vi ikke se bort fra at markedet for denne type utdanning for øyeblikket er mettet. Det foregår en glidning av døve elever fra døveskolene til integrering i kommunale grunnskoler. Samtidig ser vi at mange døve barn får operert inn cochlea implantat. Hvordan dette vil påvirke arbeidsmarkedet for døve lærere på lang sikt, er for tidlig å si. HIST bør derfor undersøke hvordan de pedagogiske miljøene ved kompetansesentrene ser på dette. Det vi vet sikkert er at målsettingen i dag er tospråkighet også for de integrerte barna. Dette krever at det finnes språkmodeller som snakker tegnspråk på skolene.

Vi vet at det er behov for videreutdanning av døve lærere. Det er i svært liten grad gitt tilbud om dette. Vi ser at de gangene det har vært gitt tilbud i studier som også kan ses på som videreutdanning gjennom grunnutdanninga, f. eks. drama/rytmikk, har det vært stor interesse også blant ferdigutdannede lærere. Dette er et område HIST/ALT kan satse mer på.

Et annet mulig satsningsområde er å utvikle en BA innen tegnspråkdiraktikk. Dette er et studie vi har hatt tidligere, men som i de senere årene har vært tilbudt fra Ål folkehøgskole for døve. HIST/ALT har vært med å utviklet fagplanene og har eksamensretten. Dette er et fagområde der det er etterspørsel etter utdanning, og det er et utviklingspotensial. I dag tilbys det 30 stp tegnspråkdiraktikk, dette er ofte kombinert med årsenheten i tegnspråk, denne er i utgangspunktet et studium for hørende som vil lære seg tegnspråk og ikke døve med tegnspråk som førstespråk. Vi kan se for oss at vi utvikler et studie i tegnspråk for døve, eller videreutvikler faget som allerede finnes på ALU for døve (TS130) slik at vi kan tilby tegnspråkutdanning for de som vil bli tegnspråkinstruktører (tegnspråklærere) Det bør utvikles en påbygningsenhet i tegnspråk (TS230). Ved å bygge sammen tegnspråkdiraktikk 30 stp og tegnspråk 30+30 stp og kombinere dette med drama/rytmikk for døve 30 stp mangler det bare 60 stp på en BA. Ved å utvikle et studie i døves historie og kultur på 30 stp, eller evt. 30 +30 stp så har vi en hel bachelor. De fleste av disse emnene kan også samtidig tilbys som videreutdanning for lærere. Disse fagene kan også være utgangspunktet for en etablering av det amerikanerne kaller "deaf studies". Dette er studier om og for døve. Det finnes ikke et program for dette her i landet, men tiden er absolutt moden for å utvikle studier innen dette fagfeltet.

VEDLEGG 7**FoU-virksomheten ved HiST-ALT – utfordringer og strategiske mål**

- **Ivareta behovet for generell kompetanseheving blant de tilsatte**

Myndighetenes signal om at utdanningsinstitusjoner i framtiden i større grad vil bli lønnet etter vitenskapelig produksjon setter bestemte krav til faglig standard. Utfordringen er å imøtekomme de tilsattes behov for faglig oppdatering for å innfri slike krav. Målsettingen i første omgang er å arrangere avdelingsinterne kurs innenfor områder som artikkelskriving, vitenskapelig metode og prosjektutvikling. Senere er siktemålet å arrangere avdelingsovergripende kurs i samarbeid med den sentrale FoU-ledelsen ved HiST.

- **Øke den vitenskapelig publiseringen ved avdelingen**

Nye måter å rangere publisering på betyr at ikke all FoU-produksjon vil telle like mye i framtiden. Publisering i vitenskapelige tidsskrifter og på anerkjente forlag gir økonomisk uttelling for avdelingen, og meritterende uttelling for den tilsatte. Utfordringen er derfor å øke meritterende og kompetansegivende FoU-publisering ved avdelingen. Målsettingen er å publisere flere refereebedømte artikler i vitenskapelige tidsskrifter, og i større grad delta på nasjonale og internasjonale konferanser med egne presentasjoner.

- **Bygge sterke forskningsmiljø og forskernettverk**

Fra finansieringskilder og bevilgende myndigheter er signalene at forskningsmidler i framtiden vil prioriteres til større, og gjerne tverrfaglige forskningsprosjekter. Utfordringen er å utvikle større og mer inkluderende forskningsmiljø ved avdelingen. Målsettingen er å involvere professorene mer i veiledning og nettverksbygging internt og eksternt. Det er også ønskelig å få flere tilsatte med slike oppgaver som særskilt formål (f.eks. professor II stillinger). I tillegg er det ønskelig å få flere professorkvalifiseringsstipend ved HiST. De med høy forskningskompetanse bør få ansvar for å utarbeide paraplyprosjekter som involverer kolleger og studenter i større grad. Tilsatte med liten forskningserfaring har signalisert at de mangler nødvendig nettverk og kompetanse til å initiere større prosjekt. I framtiden bør vi satse på flere store samarbeids- og nettverksprosjekt, og unngå å ha for mange små, individuelle og spredde prosjekt uten samarbeidspartnere.

- **Skape gode forskingsvilkår og gi mer sammenhengende tid til FoU-virksomhet**

Mange tilsatte gir uttrykk for at det å få tid til sammenhengende forskning og fordypning er problematisk. Utfordringen er at avdelingen i større grad sidestiller undervisnings- og forskningsoppgaver. Undervisning har hatt førsteprioritet, og spredd undervisning over hele semesteret tar mesteparten av tiden. Målsettingen er å innarbeide en kultur hvor undervisning og forskning er like viktig, og å gi rom for at de tilsatte i perioder får anledning til å konsentrere seg om en aktivitet om gangen. For å få til dette må arbeidsoppgaver organiseres slik at en samarbeider om å skape "frirom" for hverandre. Gode forskningsvilkår har betydning både for å beholde tilsatte med høy forskningskompetanse, og for å rekruttere nye tilsatte med høy kompetanse. Hvilke signal ledelsen gir her er avgjørende for at dette skal lykkes.

- **Være i forskningsfronten innenfor fagområder hvor vi har valgt å satse strategisk**

Dersom avdelingen skal markere seg innenfor fagområder hvor vi har valgt å satse strategisk og framtidsrettet ved bl.a. oppretting av nye mastergradsstudier, er utfordringen at også forskningen innenfor disse fagområdene prioriteres. Målsettingen er å utdanne masterstudenter med så gode fag-, forsknings- og metodekunnskaper at de kan delta i større paraplyprosjekter ved avdelingen. På denne måten kan de, sammen med de faglig tilsatte, bidra i avdelingens forskningsaktiviteter/kunnskapsutvikling, og delta i arbeidet med å bygge sterke forskningsmiljøer. Slik kan vi samtidig oppnå en knoppskytingseffekt. Målet må være å ligge i kunnskaps- og forskningsfronten innenfor et eller flere fagområder hvor vi har valgt å satse strategisk.

VEDLEGG 8

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Avdeling for lærer – og tolkeutdanning
04.10.04

strategiseminar for ALT: tema forskningsdokumentasjon Randi Tyse Eriksen

Uavhengig av tanken på ei framtid i NTNU (profesjonsfakultet eller PLU-vedheng?) men med et skråblikk på lover, forskrifter, Stortingsmeldinger, strategiske planer, osv.osv: og etter UHRs høringsmøte om dokumentasjon av vitenskapelig publisering 5.10.:

Vi skal drive forsknings- og utviklingsarbeid og formidling.

UFDs nye budsjettmodell (kfr sitat fra St.prp.nr 1, vedlegg 1):
Vi får betalt for å dokumentere denne virksomheten – og vi taper på ikke å gjøre det.

Kort og godt:

Dokumentasjon av vitenskapelig publisering vil danne grunnlag for tildelinger av resultatbaserte FoU-midler over statsbudsjettet.

Et nasjonalt system er på trappene. Det skal:

- Avgrense vitenskapelig publisering i forhold til andre dokumentasjonsformer
- Vekte publiseringskanaler og publikasjonsformer
- Dele inn i kvalitetsnivåer, med dertil hørende prissetting

Hva skal man forstå med en vitenskapelig publisering? UHR-gruppa definerer slik:

- Presentere ny innsikt
- Være i en form som gjør resultatene etterprøvbare eller anvendelige i ny forskning
- Være i et språk og ha en distribusjon som gjør den tilgjengelig for de fleste forskere som kan ha interesse av den
- Være i en publiseringskanal (tidsskrift, serie, bokutgiver, nettsted) med rutiner for fagfelleevaluering

Spesifikke periodika, serier og nettsteder (ISSN) og spesifikke forlag (ISBN) utpekes.

Departementets tabeller (og dermed Forskdok) har operert med en rekke kategorier for FoU-dokumentasjon – nå blir disse erstattet med en felles terminologi:

- Publiseringskanal (tidsskrift, serie, bokutgiver, nettsted)
- Publiseringsnivå (lokalt, nasjonalt, internasjonalt)

- Kvalitetsnivå (rangering av publiseringskanal i tre ulike kategorier i budsjettmodellen)
- Publikasjonsform (artikkel i tidsskrift, artikkel i monografi, monografi, osv)

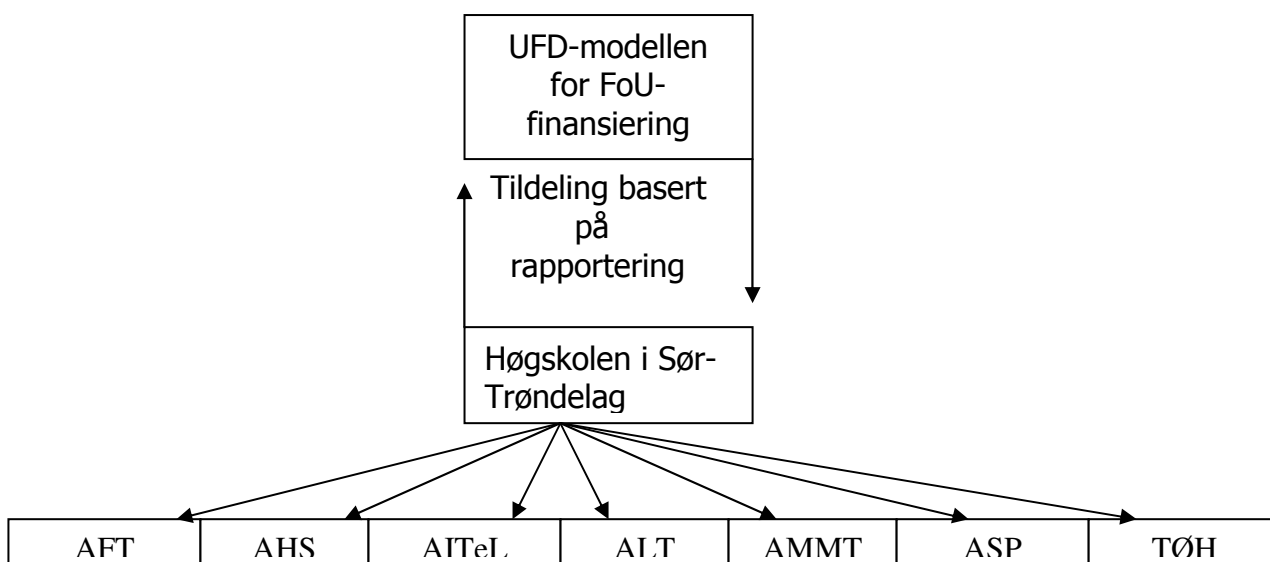
Publiseringskanaler på lokalt nivå vil ikke bli medregnet i finansieringsmodellen.

MEN:

Det er også satt i gang et arbeid med å finne indikatorer for formidlingsvirksomhet. Vår rektor leder den gruppa. Resultatbasert finansiering av formidling venter til det er utviklet gode indikatorer for dette området. Lokale skriftserier er naturlige her...

Målet er å lage et system som gir en kopling mellom budsjettuttelling og resultat for alle de tre hovedmålene: forskning (inkludert utvikling), undervisning og formidling.

Får dette konsekvenser for HiST og ALT?

Skal fordelinga fra sentralnivå til avdelinger skje etter resultatrapportering, vektet etter samme modell som UFD, eller skal det avsettes en større pott sentrale midler?

La oss ta et eksempel fra en avgrensa publiseringskanal – tidligere refereetidsskrift (se vedlegg 2). Hvordan kan vi sikre en så god og forutsigbar fordeling som mulig? Feilregistrering vil nå bli vanskelig, data skal lastes ned fra andre databaser (ISI, NORART, BIBSYS) og sluses inn i Forskdok. Egenregistrering vil bli mest formidling.

Uansett om vi hadde tatt med monografier og kapitler i monografier er det som kalles "Vitenskapelig publisering" pr dato forsvinnende liten i HiST og ved ALT.

Hvordan skal fordelinga skje internt ved ALT?

Skal det holdes av en sentral pott for å honorere forskning innenfor avdelingas satsingsområder, skal det fordeles insentivmidler til enkeltindivider, til seksjoner, til trinn, til programmer? (se eksempel på system, vedlegg 3, fra Høgskolen i Buskerud)

Skal det stimuleres til publisering i de kanaler som gir best uttelling ved å honorere i etterkant, eller skal det være opp til den enkelte selv å bestemme publiseringskanal?

Skal FoU-utvalg og programansvarlig FoU få et særskilt mandat som pådriver og ikke minst kvalitetssikrer? Hvordan sikrer vi at det vektles mellom vitenskapelig publisering og formidling, og ikke minst at alle faglig tilsatte/alle fag på et vis er produktive?

Uansett – la oss gå tilbake til vår strategiske plan:

“Virksomheten ved Høgskolen i Sør-Trøndelag skal være forankret i humanistiske idealer med fokus på menneskeverd, likeverd og medvirkning” KJØR DEBATT!

Forskningsfinansiering

Vedlegg 1

Departementet arbeider med å utvikle vidare den resultatbaserte delen av forskingskomponenten i finansieringssystemet for universitet og høyskolar. Denne bør i sterkare grad rein-dyrke den resultatorienterte profilen. For å ta omsyn til det formidlingsansvaret som òg er gjeve i universitets- og høyskolelova, vil departementet òg vurdere å utvikle ein eigen komponent for premiering av formidlingsresultat. Til saman vil dette gje eit finansierings-system som gir ein kobling mellom budsjettutteljing og resultat for alle dei tre hovudformåla forskning, undervisning og formidling.

For å få ein meir treffsikker premiering av oppnådde resultat i forskningsfinansieringa kan indikatoren vitenskapleg publisering erstatte nokre av dagens indikatorar i den resultatbaserte omfordelinga av forskingsmidlar, som til dømes førstestillingar eller studiepoeng, der den direkte sammenhengen med forskingsresultat er mindre openbar.

Målet er å få fram indikatorar som betre peiker på forskingsresultat ved institusjonane. Det er no prioritert å utvikle eit system for rapportering og bruk av data for vitenskapleg publisering. Departementet arbeider i samråd med universitets- og høyskolesektoren, så vel som med relevante fagmiljø innanfor bibliotek og informasjons- og datahandtering. Departementet har bede Universitets- og høyskolerådet utvikle nødvendige autoritetsregistre for rapportering av vitenskapleg publisering. Vidare har Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) sett på korleis ein kan bruke bibliografiske referansar til publikasjonar som data-grunnlag i eit slik system. Målet er at institusjonane rapporterer standardiserte data av høg kvalitet som er samanliknbare mellom institusjonar, og at institusjonane får tilbod om å bruke bibliografiske data i sin rapportering til erstatning for den manuelle eigenrapporteringa. Systemet må vere relativt enkelt og gjennomskueleg og ikkje påføre vesentlege administrative byrdar.

For at systemet skal lukkast, er det naudsynt at ein kjem fram til standardar for korleis ein skal klassifisere ulikt kvalitetsnivå og ulike publikasjonsformar (artiklar, monografar o.l.) for å kunne samanlikne.

Det er fleire forhold ein må vurdere når ein skal bestemme korleis ein skal premiere resultata for vitenskapleg publisering, og korleis ein skal fase denne indikatoren inn for ulike institusjonar. Slik premiering bør ikkje føre til uønska endringar i publiseringspraksis. Finansieringssystemet bør oppmuntre til auke i publiseringar på eit særleg høgt nivå, og ikkje stimulere til forflating av den vitenskaplege produksjonen. Ein modell der ein nyttar ulike satsar og mellom anna premierer publisering i dei fagleg tyngste publikasjonskanalane høgre enn anna vitenskapleg publisering, er ei mogleg løysing for å ivareta desse ønskjene.

Premiering av gode resultat i forskning bør ikkje vere avhengig av institusjonskategori. Det må òg takast omsyn til at vitenskapleg publisering ikkje er eit godt uttrykk for den FoU-verksemnda som finn stad for ein del fagområder, og ein sterk vekt på indikatoren for vitenskapleg publisering vil her neppe vere rimeleg. Departementet har difor til dømes utfordra relevante høyskolar til å arbeide med å utvikle ein annan indikator som kan fange opp kunstnarisk utviklingsarbeid. For ein del av profesjonsutdanningane vil det vere ei utfordring å utvikle indikatorar som måler FoU-verksemd retta mot praksisfelt. Systemet bør stimulere dei ulike typar universitet og høyskolar i tråd med det samfunnsoppdraget dei er gjeve.

Som eit første steg legg departementet til grunn at ein frå 2004 vil byrje å registrere vitenskaplege publiseringar i eit nytt system, og at data for publiseringar i 2004 vil bli nytta i finansieringssystemet. Ved innføring av nye indikatorar vil det vere naturleg å vurdere på nytt kor mykje budsjettmidlar som skal knyttast til dei ulike indikatorane. Ein legg vidare til grunn i arbeidet med nasjonal forskingsdokumentasjon at bruk av slike data i finansieringssystemet også vil gjelde for private høyskolar.

For å kunne premiere resultat på formidlingssida, vil det vere naudsynt å utvikle nye indikatorar til dette formålet, som til dømes utgjeving av lærebøkar, men ein kan og nytte eksisterande mål, som oppdragsinntekter.

Vedlegg 2

Kvalitetssikring av FoU-rapportering, inn mot ny budsjettmodell og UHRs foreløpige tidsskriftliste
(pr 15.september 2004)

Tidlig kategori: Artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift med referee:

AFT++ har siden 1999 rapportert 18 artikler, 2 står ikke på UHR-lista for "godkjente" og heller ikke på lista over frasorterte

AFT-resultat: 18 eller 16?

AHS+ har siden 1999 rapportert 25 artikler, 2 står ikke på UHR-lista for "godkjente" og heller ikke på lista over frasorterte

AHS-resultat: 25 eller 23?

ALT har siden 1999 rapportert 11 artikler, alle står på UHR-lista

ALT-resultat: 11

TØH har siden 1999 rapportert 15 artikler, 4 står ikke på UHR-lista, og heller ikke på lista over frasorterte

TØH-resultat: 15 eller 11?

Tidlig kategori: Artikkel i nasjonalt vitenskapelig tidsskrift med referee:

AFT++ har siden 1999 rapportert 2 artikler, begge publisert i UHR-lista

AFT-resultat: 2

AHS+ har siden 1999 rapportert 27 artikler, 25 står på UHRs liste over frasorterte

AHS-resultat: 2

ALT har siden 1999 rapportert 5 artikler, alle står i UHR-lista

ALT-resultat: 5

TØH har siden 1999 rapportert 8 artikler, 5 står ikke på UHR-lista,
4 av disse finnes på lista over frasorterte, 1 er instituttutgivelse på NTNU

TØH-resultat: 3

Høgskolen i Buskerud - Stimulering til økt FoU-aktivitet

vedlegg 3

Ref. "Strategi for forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) 2003-2006"

Publiseringsaktiviteten i høgskolen skal økes, både i anerkjente vitenskapelige publikasjoner og i media med populærvitenskapelig profil. Det stimuleres også til å holde innlegg på konferanser, til deltakelse i eksterntfinansierte prosjekter osv.

Stimulering gjennom budsjettmodell

HiBus styre har vedtatt å stimulere til FoU-arbeid gjennom budsjettmodellen. I 2001 gikk 4% av HiBus bevilgning til avdelingene til stimulering av FoU-aktiviteter. Dette utgjorde 2,8 mill.

Høgskolens styre bestemmer hvor stor prosent av budsjettet som skal gå til stimulering av FoU. I 2003 foreslås det at ca.10% av budsjettet som går direkte til studiestedene kanaliseres til FoU-aktiviteter. Høgskolen har utarbeidet en tabell der FoU-publisering og prosjekter gis poeng etter type arbeid. Den økonomiske stimuleringen gis til avdelingene gjennom budsjettfordelingen. Siste hele års FoU-statistikk ligger til grunn for beregningen. Eks: FoU-stimulering via budsjettet i 2003 baserer seg på statistikken fra 2001.

FoU-budsjettmodell:

FoU-produksjon	Poeng pr stk
Tidsskrifter/aviser	
Artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift med referee	200
Artikkel i norsk vitenskapelig tidsskrift med referee	150
Artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift uten referee	50
Artikkel i norsk vitenskapelig tidsskrift uten referee	30
Artikkel i populærvit. Tidsskrift, fag-/bransjetidsskrift	10
Leder, anmeldelse, kronikk i tidsskrift, dags- og ukepresse	10
Bøker/kapitler i bøker	
Kapittel i lærebok/rapport/leksikon utgitt på forlag	50
Faglige bøker, lærebøker, rapporter utgitt på forlag	150
Revisjon av faglige bøker, lærebøker, rapporter utgitt på forlag	50
Rapporter mm	
Arbeid utgitt i høgskolens rapportserie med mer	60
Arbeid utgitt i høgskolens arbeidsnotatserie med mer	30
Konferansearbeid	
Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse m/publ artikkel	200
Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse m/publ abstract	80
Foredrag ved int. vit. Konferanse uten publisering	50
Foredrag ved nasjonal vit. Konferanse m/publ artikkel/abstract	50
Foredrag ved nasj. vit. konf uten publ. Pop.vit foredrag, gjesteforelesn.	20
Vitenskapelige avhandlinger	
Doktorgradsavhandling	300
Hovedfagsarbeid/mastergradsarbeid	100
Arbeidslivsrettet utviklingsarbeid/prosjekter	
Utarbeide nye videre- og etterutdanninger	5 pr studiepoeng
EU- eller NFR-prosjekter, HiBu som koordinator	500
EU- eller NFR-finansierte prosjekter, HiBu som partner	300
Andre eksternt finansierte prosjekter eks. SOFF, HiBu som ansvarlig	200
Andre eksternt finansierte prosjekter eks. SOFF, HiBu som deltaker	100
Internasjonalt utvekslingsarbeid	
Studenter fra utlandet til HiBu	150
Studenter fra HiBu til utlandet	100

Stimulering til enkeltpersoner for publisering

Det gis en stimulering på kr 10.000 for artikler som publiseres i vitenskapelige tidsskrifter. Tidsskriftene må ha refereeordning. Det gis også kr 10.000 for publisert konferansebidrag (artikkel m/referee) ifbm vitenskapelige konferanser. Forfatter skal normalt være faglig ansatt i hovedstilling ved HiBu. Forfatter som ikke er i hovedstilling kan gis stimulering etter nærmere vurdering.

- Dersom det er to forfattere av artikkelen, får hver av forfatterne kr 10.000 hver.
- Tre eller flere forfattere får kr 5000 hver.
- Medforfattere som ikke er ansatt i høgskolen, får ingen godtgjøring.
- Konferansebidrag (artikkel m/referee) stimuleres med kr 10.000, dersom det er flere bidragsytere deles summen.

Søknad sendes rektor, hovedbibliotekar er saksbehandler. Tvilstilfelle tas opp med fagmiljøene. Stimulering etter reglene ovenfor er gyldige fra 1.1.2003.

Midlene skal anvendes til egen FoU-utvikling (prosjektplanlegging, reiser, konferanser, etc.) og stilles til disposisjon via studiestedene.

FoU-pris

Høgskolen etablerer en FoU-pris på inntil kr 50.000 som kan deles ut årlig, helt eller delvis, til enkeltpersoner, prosjekter/miljøer etter søknad. Søknadene behandles av FoU-utvalget/Strategiutvalget. Prisen deles ut første gang i 2003.

Retningslinjer for FoU-pris ved Høgskolen i Buskerud

1. Pris for godt FoU-arbeid tildeles personer eller miljøer som har gjort en markert innsats på FoU-området.
2. Faglig kvalitet og relevans skal vektlegges. Det vil bli lagt særlig vekt på FoU-arbeid i tilknytning til HiBus vedtatte strategiske mål. Godt formidlingsarbeid på FoU-området er også et viktig kriterium.
3. Prisen skal benyttes til tiltak som fremmer ytterligere arbeid og utvikling på FoU-området, eksempelvis studiereiser, vikarstipend for å kunne arbeide med FoU, utstyr, konferanser eller liknende.
4. Prisen består av diplom og en sum opp til kr 50.000. Summen tildeles enkeltperson, flere personer eller et fagmiljø.
5. Forslag til kandidater til prisen kan fremmes av studenter, ansatte, eksterne interessenter, brukermiljøer o.l.
6. Forslag skal være begrunnet og redegjøre for hvilke kriterier ved FoU-arbeidet som tillegges vekt. Sammen med begrunnelsen skal det foreligge konkret dokumentasjon om personen eller miljøet, slik som:
 - publikasjonslister med årstall
 - prosjektoversikter med start- og sluttider
 - prosjektbeskrivelser
 - oversikt over avlagte doktorgrader i det aktuelle miljøet (med titler, navn og årstall)
 - navn og institusjonstilhørighet til forskere i nettverk og samarbeidspartnere
 - interne og eksterne ressurser til FoU (budsjett) i det aktuelle året
 - statistikk som kan underbygge påstander om for eksempel vekst i ekstern bevilgning over tid
 - vekst i antall opprykk blant personalet i det aktuelle miljøet
 - liste med konkrete opplysninger om formidlingstiltak

- navn på personer i det aktuelle miljøet som fungerer som referees i navngitte vitenskapelige tidsskrifter m.m.
7. Prisen tildeles av Strategiutvalget/FoU-utvalget.
 8. Samme fagmiljø eller person kan bare tildeles prisen én gang i løpet av en treårsperiode.
 9. Prisen deles ut hvert år dersom juryen finner at det foreligger forslag til kandidater der kravene til kvalitet og relevans er dekket.
 10. Forslag til kandidater sendes rektor innen den frist som fastsettes.(Samordnes med frist for FoU-rapportering).

VEDLEGG 10

Gullaug Lereim Dybdahl, programansvarlig Allmennlærerutdanning 1. – 2. studieår

Strategisk plan for 2005 -2010

Mål og utfordringer

Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning alt skal være en utdanningsinstitusjon av høy kvalitet. Avdelingen skal være et attraktivt tilbud til studenter som vil ha en god allmennlærer- og tolkeutdanning. Det skal ligge prestisje i å få en studieplass her. I dette ligger at en som har sin utdanning ved Høgskolen er en ettertraktet søker til lærerstillinger i grunnskolen.

For å nå disse mål må det stilles store krav til kvalitet i undervisningen. Dette gjelder både i teoretiske fag og i praksis. Likeledes skal forskningen ha høy prioritet og gjerne være et ledd mellom teorifagene og praksisfeltet.

- **Teori og praksis**
 - Alle faglig tilsatte skal hvert tredje år gjennomføre et praksisnært FOU-arbeid, gjerne med studenter som medforskere
 - Obligatorisk hospitering for alle faglig tilsatte hvert tredje år
 - Hver studieenhet skal ha kontakt med en eller flere øvingslærere og sammen med disse gjennomføre et fagdidaktisk opplegg hvor også studentene er involvert
 - Studentene skal kunne følge en praksisklasse gjennom et skoleår. Øvingslæreren vil da fungere som mentor for den enkelte student
- **Januarterminen**
 - 3. og 4. års-fagene skal ha bidrag inn i undervisningen for 2.-klassestudenter i januarterminen. Dette gjelder de tverrfaglige obligatoriske emnene som kan legges opp som prosjekter. I samhandling med nærmiljøet vil en her også kunne legge inn elementer av entreprenørskap.
- **Teamsamarbeid 1. og 2. studieår**
 - Samarbeidet mellom fagseksjonene norsk, matematikk, pedagogikk og KRL skal fortsatt videreutvikles med henblikk på å få til helhet og sammenheng i studieløpet i de to obligatoriske år
 - Kontakten mellom teamene på trinnet styrkes
- **Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring(GLSM)**
 - Arbeidet med studieenheten GLSM skal utvikles slik at studentene etter endt utdanning er vel kvalifisert til å ivareta småskolens undervisning på dette området
- **Ansvarliggjøring av studentene**
 - Kravene til studentenes innsats i studiet må skjerpes

VEDLEGG 11

**MARIT LARSDATTER MOEN,
Programansvarlig, 3. – 4 studieår, ALU**

Strategi innen mitt programområde:

- Videreutvikle godt samarbeid med grunnskolen gjennom hospitering, grunnskolelærere til HiST ALT for samarbeid
- Arbeide for at øking av status for valgfaga i 3. og 4.studieår og
- Finne tiltak for økt samarbeid seksjonene mellom
- Finne tiltak som motvirker nedbemanning av fagseksjoner.
- Faginnhold i 3.og 4.studieår bør være en naturlig del i 1.og 2. studieår, spes. i januarterminen framover.
- Videreutvikle tverrfaglige tiltak som virker naturlige sammen, også i 4.studieår,
- Presisere viktigheten av å forbedre brukeren av ma biblioteket som læringsarena
- Å integrere entreprenørskap i grunnutdanningen, jf HiST sin strategiske plan.
- Sammen utvikle et læringsmiljø der studenten forstår betydningen av fulltidsstudium.

Felles for alle studieåra:

Praksis- fagstudier

Fortsette prosessen med tettere kontakt praksis – lærerutdanning:

- Obligatorisk hospitering i grunnskolen for alle fagtilsatte
- Hvert 3.år skal alle fagtilsatte ha praksisnært FOU-arbeid, gjerne med studenter som medforskere
- Øvingslærer + faglærer skal ha felles fagdidaktisk opplegg pr. studieenhet
- Hospiteringsordning: Hver student skal en grunnskolelærer som sin mentor pr. år. og kan ha kontakt med dennes klasse hele studieåret, ma gjennom LMS
- Oppfølgingsår for nyutdanna lærere.

Januartermin:

- 3.og 4.års studiefag skal bidra med sine fagområder inn i 1. og 2.studieårs januartermin
- Entreprenørskap som tverrfaglig skapende prosjekt med nærmiljøet som læringsarena i tilknytning til tverrfaglige tema i generell del av fagplanen

For 3. og 4. studieår:

Tiltak 1

Sammenslåing av fagseksjoner med HiNT?

Slå sammen enkelte småfag med HiNT dersom det er fare for nedleggelse

Tiltak 2

Ulike faglige og tverrfaglige bachelor mot andre målgrupper (SFO, kulturskole, barne- og ungdomsarbeidere, fritidspedagoger,

VEDLEGG 12**Grete Sande****EKSTERNFINANSIERT VIRKSOMHET: INNSPILL TIL STRATEGISK PLAN 2005-2010**

Oppdrag/eksfi's plassering i org.:

TEORI

Oppdrag

_____ livslang læring

PRAKSIS

Vår portefølje kan etter de erfaringer vi har fra 2003 bli så stor som vi vil at den skal bli.

Ut fra de erfaringene bør vi diskutere og gjøre noen valg om:

- ønsker vi å styre retningen i fagvalg og typer oppdrag?
- hvilket omfang er vi tjent med? – med tanke på balansen mellom inntjening og belastning
- hvordan er vi beredt til å ta nye utfordringer på kort varsel?

Valg av hvordan oppdrag/eksfi oppstår på bør diskuteres. Hvordan bør balansen mellom disse måtene være?:

- egne føringer ut fra faglig profilering, ønsket bruk av personell etc.
- politiske føringer
- bestillinger utenfra

I min kontakt med eksterne institusjoner/personer møter jeg mange forskjellige oppfatninger om hva HiST ALT er. Noe er basert på engangsopplevelser og overleverte historier/episoder. Men det meste er kombinasjonen av oppfatninger om oss og svært lite kunnskap om oss; altså tilnærmet fordommer. Hva ønsker vi å være kjent som? For hvem? Vi må profilere oss.

6. oktober 2004

Grete Sande

ET UTVALG AV AKTIVITETER PÅ OPPDRAG HØSTEN 2004

Kurs:

- Heimkunnskap og teknologi
- Elektroniske medier og spill i samfunnsfagundervisning
- Mat, ernæring og helsefremmende arbeid
- Musikkteknologi og digitale læringsverktøy
- Lese- og skriveopplæring for lærere i 2. klasse for Trondheim kommune
- Lese- og skriveopplæring for lærere i 8. klasse for Trondheim kommune
- Veiledning og undervisvurdering for faglige ledere og veiledere/instruktører i lærerbedrifter, på oppdrag for Sør-Trøndelag fylke (foreløpig 3 kurs)
- Diverse kurs knyttet til skoleovertakelse
- og noen kurs der vi sender våre fagpersoner ut i verden

Studietilbud:

Studier som startet opp i 2003, avsluttes til jul 2004:

- Meningsdanning og taktilt tegnspråk 30 stp, oppdragsgiver Statped
- Logopedi 60 stp, oppdragsgiver Folkeuniversitetet Vesterålen

Studier som startet opp våren 2004, avsluttes til jul 2004:

- Tolking innenfor offentlig tjenesteyting 30 stp, oppdragsgiver UDI
- Lesestimulering 15 stp, oppdragsgiver Trondheim kommune

Studier som startet opp høsten 2004:

- Matematikkopplæring i barneskolen 30 stp
- Tegnspråk 30 stp
- Årsstudium i barne- og ungdomsarbeid 60 stp, oppdragsgiver Fagforbundet, i samarbeid med DMMH
- Norsk som 2. språk, modul 2 (starter opp i oktober)

Studium med søknadsfrist i høst:

- Tolking innenfor offentlig tjenesteyting 30 stp, oppdragsgiver UDI, starter i januar 2005

Annet:

- GLSM – konferanse, oppfølging av prosjektet som skal vare i 2 år, oppdragsgiver UFD
- Evaluering av tvillingskoler, oppdragsgiver Utdanningsdirektoratet
- Fagansvar for Tegnspråk 30 stp, oppdragsgiver Høgskolen i Agder

VEDLEGG 13

KJELL- GUNNAR HOLM:

IKT-OMRÅDET OG STRATEGISK PLAN

Strategiseminar for ALT 4. oktober 2004

Utfordringer:

- Mobil student - mobil datatilgang
- Studentens erfaringsbakgrunn (bærbar pc, kommuniserer elektronisk - SMS, e-post, IM)
- Kjøpers marked - hva tilbyr vi?
- Åpne standarder (jvf. EU)
- IT-personellet (og fagansattes) utfordringer
- Konsekvenser av LMS - IT, Undervisning, Tilgang (hvor skjer læringa)
- Ny organisering i HiST – IT-personell i en sentral driftsorganisasjon
 - Hvem setter fokus og prioriterer ressurser i ITutviklinga?
 - Har vi den beste organiseringa for å komme videre? Egne ITveiledere eller fra andre deler av organisasjonen?
- LMS - Fengsel (gjerde) eller nye muligheter?
 - Hvordan komme videre? Eller er siste ord sagt med valg av LMS?
 - Kommersielle aktører styrer utviklinga?
- Beskrive dagens situasjon og peke på veivalg framover, foreta gode og begrunnede veivalg

Strategier (?) - Mål - Tiltak

- Bli ledende på digital kompetanse
Sette ned ei gruppe for å lage handlingsplan for avdelingen internt og for samspill med eksterne partnere.
- LMS
Evaluere arbeidet så langt. Utarbeide plan for videre arbeid med LMS og digitale verktøy ved avdelingen.
- Utvikle IKT-bruken på ALT
Beskrive og formulere nåsituasjon og ønskede framtidssituasjoner ut ifra faglige behov og sentrale føringer for lærerutdanninga. Utvikle faglig personale og sikre egen lokal IKTkompetanse for å kunne sikre ressurser og beskrive framtidige behov og utvikle nåværende og framtidige løsninger. Presentere lokal utviklingsplan for digital utvikling og kompetanse for HiST som organisasjon slik at den blir bindende og styrende for videre ressursbruk (penger, personell) mot avdelingen for HiST. En akseptert plan forplikter den som har akseptert den. Gir føringer for framtidige bevilgninger, ressursdisponeringer og andre mål justere / tilpasse sine planer til ALT sin plan.
- Digital tegnspråk- og tolkeutdanning
Sikre ressurser og kompetanse for å videreutvikle dagens digitale løsninger og utvikle kompetanse for nye løsninger.
